Samen aan de slag: daar krijg je een beter Boxtel van

Kadernota
2026-2029

meewerkend boxtel

Kadernota 2026-2029 Gemeente Boxtel

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Leeswijzer 4
Programma's 5
Duurzame Transformatie 5
Sociaal Domein 6
Leefbare Ruimte 12
Vitaal Ondernemen 14
Meewerkend Bestuur 15
Kaders financiële uitgangspunten 18
Samenvatting begrotingsmutaties 19

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2026 van de gemeente Boxtel. Deze nota vormt de basis voor ons financieel beleid en moet een antwoord bieden op de financiële uitdaging waar wij voor gesteld staan de komende jaren.

Een uitdaging die gelukkig iets minder groot is dan aanvankelijk werd gedacht. In de Voorjaarsnota van het Rijk is aangegeven dat een deel van de eerder vermelde korting op het Gemeentefonds niet doorgaat. Bovendien compenseert het Rijk de gemeenten in 2026 en 2027 gedeeltelijk voor de gestegen kosten van de jeugdzorg en vindt er compensatie plaats voor de gestegen prijzen. Ondanks deze tegemoetkomingen blijft de uitdaging aanzienlijk omdat de uitkering uit het Gemeentefonds zeker op termijn nog steeds aanzienlijk daalt. Vanaf 2028 ontvangen we zo'n € 3 miljoen minder per jaar. Tegelijkertijd zien we een stijgende tendens in de kosten van zowel jeugd- als ouderenzorg en nemen ook de vragen rondom schuldhulpverlening de laatste tijd sterk toe.

Bovenstaande maakt dat in deze Kadernota niet veel ruimte is voor nieuw beleid. Sterker nog: we stellen een aantal bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen voor. Deze maatregelen zijn te verdelen in drie soorten maatregelen.

1. Technisch/administratieve maatregelen, zoals het op voorhand meenemen van de jaarlijkse terugbetaling uit het BTW-compensatiefonds.
2. Vanaf 2029 structureel aanspreken van de reserves.
3. Expliciete keuzes om inkomsten te verhogen, bepaalde ambities te verlagen of te investeren in preventie om op termijn de zorgkosten te verminderen.

Het zwaartepunt van deze Kadernota ligt bij het Sociaal Domein. Om zowel de kosten van Jeugdzorg als die van de Ouderenzorg te beteugelen zetten we meer dan ooit in op preventie. Voorkomen is immers beter dan genezen. Door eerder problemen te signaleren en aan te pakken zijn we ervan overtuigd dat de kosten van curatieve zorg op termijn lager zullen uitvallen. Ook een versterking van het vrijwilligersnetwerk moet hieraan een bijdrage leveren.

Naast een sterke focus op preventie gaan we ook iets minder terughoudend om met de inzet van onze reserves. Onze huidige solvabiliteitspositie is goed te noemen en staat ons binnen de huidige regelgeving (Besluit, Begroting en Verantwoording) toe om een gedeelte van de reserves in de toekomst te gebruiken als dekking voor structurele lasten.

We stellen ook een aantal maatregelen voor die er toe leiden dat we onze ambities terug moeten brengen. Zo verlagen we ons werkbudget voor duurzaamheid en verhogen we de leges. Pijnlijke keuzes, die echter noodzakelijk zijn om financieel gezond te blijven.

Met de voorgestelde maatregelen zijn we in staat om ook de komende jaren het sociale gezicht van Boxtel te behouden. De recente uitbreiding van de ondersteuning van de minima handhaven we. En de OZB-stijging weten we de komende jaren te beperken tot de inflatie. En daar zijn we trots op!

Boxtel, 20 mei 2025
Het college van Burgemeester en Wethouders.

Leeswijzer

In het hoofdstuk Programma's gaan we per programma in op de voorgestelde beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Dit doen we per thema gesplitst in autonome ontwikkelingen/nieuw beleid en maatregelenpakket. In het hoofdstuk Financiële uitgangspunten is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële kaders voor de nieuwe begroting 2026-2029. In het hoofdstuk Samenvatting begrotingsmutaties is een samenvattend overzicht opgenomen van de gevolgen van deze Kadernota voor het begrotingsbeeld. In deze Kadernota houden we rekening met de verwachte ontwikkelingen vanuit de meicirculaire gemeentefonds die we binnenkort ontvangen. Deze ontwikkelingen zijn gebaseerd op de recent verschenen Voorjaarsnota van het Rijk.

Voor het begrotingsbeeld dat vervolgens ontstaat na de definitieve ontwikkelingen met de meicirculaire verwijzen we naar de raadsinformatiebrief over dit onderwerp. Deze informatie verwachten wij in de loop van juni aan uw gemeenteraad te kunnen toesturen.

De financiële gevolgen van deze Kadernota verwerken we met de 8e wijziging van de meerjarenbegroting 2025-2029.

Programma's

Duurzame Transformatie

AUTONOME ONTWIKKELING/NIEUW BELEID

Geen nieuw beleid

MAATREGELENPAKKET

Geen maatregelen

Financiële afwijkingen Duurzame Transformatie

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Duurzame Transformatie				
Autonome ontwikkeling/nieuw beleid				
-				
Maatregelenpakket				
-				
Totaal Programma Duurzame Transformatie	0,0	0,0	0,0	0,0

Sociaal Domein

AUTONOME ONTWIKKELING/NIEUW BELEID

Regulier werk

Wmo, wegvallen van de onderuitputting
In de huidige meerjarenbegroting is voorzien in een structurele onderuitputting van het budget voor Wmo budget van € 150.000. Gelet op de actuele kostenstijging is het niet realistisch dat deze onderuitputting blijft bestaan. Wij stellen u voor om het budget structureel met € 150.000 te verhogen.

Verwachte stijging kosten Jeugdzorg (autonoom)
Op basis van de actuele ontwikkelingen verwachten wij dat de kosten voor jeugdzorg de komende jaren structureel zullen stijgen met € 1.800.000.

Thema 4 Veerkrachtig Boxtel met sterke sociale basisvoorzieningen

Consulent schulddienstverlening
Wij hebben de taak om inwoners te helpen met het oplossen van de schulden middels een schuldentraject. Dit kunnen tijdrovende trajecten zijn. Iedere inwoner heeft zijn of haar eigen traject. In de wet is een termijn van 4 weken vastgelegd van aanvraag tot intakegesprek. Deze termijn halen we momenteel niet met de huidige bezetting. De reden hiervoor is de sterke stijging (+25%) van het aantal hulpvragen sinds dit jaar. Om deze stijging op te vangen vragen we budget voor 1 fte. Het gaat vooralsnog om een tijdelijke uitbreiding van de formatie voor 1 jaar (2026) voor een bedrag van € 92.000. De vraag of de formatie structureel nodig is, beoordelen we in het voorjaar van 2026 en komen daar dan zo nodig op terug in de Kadernota 2027.

Thema 5 Wijkgerichte, effectieve ondersteuning op maat

Inzet jeugdartsen bij casussen ziekteverzuim
Ziekteverzuim is een toenemend en zorgwekkend probleem in Nederland. Sinds het schooljaar 2021-2022 is er een flinke stijging te zien van het aantal langdurige thuiszitters. Ook in Boxtel signaleert de GGD een toenemende stijging hiervan in het primair (PO) en voortgezet onderwijs (VO) met hieruit volgend een stijgend aantal vragen over casussen bij de jeugdartsen.

De uren voor de inzet van de jeugdarts bij casussen ziekteverzuim in het VO die de gemeente Boxtel vanuit het basispakket kan inkopen bij de GGD zijn onvoldoende voor het aantal casussen dat er in Boxtel is op het VO. Voor het ziekteverzuim in het PO zitten er überhaupt geen uren in het basispakket voor de inzet van de jeugdarts. Dit terwijl veel ziekteverzuimcasussen in het VO al bekend waren met verzuim op het PO en een vroegtijdige aanpak juist een intensievere en daarmee duurdere aanpak kan voorkomen.

Het is belangrijk dat we ons inzetten om het ziekteverzuim te bestrijden door de jeugdartsen van de GGD alle verzuimcasussen in het VO te laten zien en hen in te zetten bij verzuim in het PO. De structurele kosten hiervoor bedragen € 67.000.

MAATREGELENPAKKET

Thema 4 Veerkrachtig Boxtel met sterke sociale basisvoorzieningen

Voorzorgcirkels

Voorzorgcirkels (in Boxtel noemen we dit 'Buren voor Elkaar') zijn netwerken waar buurtgenoten elkaar op verschillende manieren laagdrempelig ondersteunen. Denk daarbij aan bijvoorbeeld boodschappen doen, hond uitlaten, even op de kinderen passen, iemand ergens naartoe brengen of elkaar gezelschap houden. De cirkel is van de inwoners zelf. Iedere cirkel kan bij complexe vragen of zorgen terugvallen op een welzijnswerker van ContourdeTwern. Voorzorgcirkels leiden tot uitstel van professionele zorg en dagbesteding, meer sociale cohesie, vermindering van eenzaamheidsproblematiek et cetera. In de regio Noordoost Brabant is het een beproefd concept. We zijn in onze gemeente al gestart en breiden dit de komende jaren verder uit. We verwachten dat dit de komende jaren leidt tot een vermindering van de uitgaven aan Wmo oplopend tot € 100.000 in 2029.

Thema 5: Wijkgerichte, effectieve ondersteuning op maat

Combinatietraject inburgering B1 en betaald werk

Zo'n 55% van de inburgeringsplichtige statushouders doet de B1-leerroute. Dit is een inburgeringstraject voor taal en (vrijwilligers)werk. Inburgeringsplichtigen spreken en schrijven binnen maximaal 3 jaar de Nederlandse taal op niveau B1. We realiseren betere randvoorwaarden, zodat inburgeraars in de B1-leerroute hun taallessen kunnen combineren met betaald werk. Ook zetten we actief in op het vinden van deeltijdbanen, die met de inburgering gecombineerd kunnen worden. We verwachten dat deze maatregel zorgt voor versnelling van taalverwerving, het opdoen van sociale contacten en dat statushouders zich eerder onderdeel voelen van de Nederlandse samenleving. Hierdoor hoeven we minder uitkeringen te verstrekken. We verwachten dat dit uiteindelijk leidt tot een netto besparing van € 56.000 in 2029. In 2026 en 2027 is hiervoor beperkt aanvullend personeel nodig, omdat deze activiteiten grotendeels kunnen worden uitgevoerd door de reeds tot 2027 aanwezige accounthouder nieuwkomers. Aanvullend is in 2026 0,2 fte nodig en in 2027 0,1 fte. Om deze werkzaamheden ook vanaf 2028 te kunnen continueren is vanaf dan 0,6 fte extra nodig.

Vroege start inburgering in AZC

We benutten de wachttijd in het AZC door statushouders die nog wachten op huisvesting al te laten starten met inburgeren. De wachttijd op een woning neemt toe (in onze gemeente ca. 6- 14 maanden). Dit leidt tot ‘de-activatie’ van de statushouder. Als iemand al in het AZC met inburgeren kan starten, beheerst hij de taal beter als hij uiteindelijk een woning krijgt. Ook is er eerder ruimte in de persoonlijke situatie om te gaan werken, waardoor we minder uitkeringen hoeven te verstrekken. Naar verwachting leidt dit tot een besparing van € 55.000 in 2029.

Versterken vroegsignalering schulden

We voorkomen dat schuldenproblematiek te groot wordt, door nog actiever inwoners te benaderen en vroegtijdig schuldenproblematiek te (h)erkennen. Hierbij zetten we in op de introductie van een Schuldenwerkplaats, waar inwoners in groepsverband kunnen werken aan hun financiële vaardigheden. Om de effectiviteit van onze schulddienstverlening te vergroten, zullen we zowel verplichte als vrijwillige trainingen aanbieden. We willen meer

vrijwilligers inzetten die inwoners met hun administratie helpen (administratiemaatjes) en zetten nog meer in op voorlichting en vroegsignalering, bijvoorbeeld op scholen. Deze maatregelen vragen om de inzet van 1fte, maar leveren uiteindelijk een besparing op in de schuldhulpverlening.

Door vroegtijdig hulp te bieden, kunnen kosten van budgetbeheer en bewindvoering worden voorkomen. Vroegsignalering van schulden voorkomt ernstige financiële problemen en bespaart kosten voor zowel individuen als de samenleving. Het helpt mensen hun financiële zelfredzaamheid te behouden en vermindert de druk op maatschappelijke voorzieningen. Bovendien leidt het tot snellere betalingen aan schuldeisers en voorkomt het psychische problemen. Vroegsignalering verbetert de algehele financiële gezondheid van burgers en draagt bij aan een stabielere samenleving.

Verlagen Participatiebudget
In de afgelopen jaren hebben we structureel middelen overgehouden op het participatiebudget. Dit budget stellen we structureel met € 100.000 naar beneden bij.

Stopzetten VIR
De landelijke verwijsindex risicojongeren (VIR) brengt risicosignalen van hulpverleners over jongeren in beeld. Wij gebruiken de VIR niet, omdat wij de structuren goed in beeld hebben en de meldcode huiselijk geweld gebruiken. We spreken onder meer hulpverleners en scholen; we consulteren VeiligThuis en gaan eventueel naar de Raad van de Kinderbescherming. Bij een melding in de Verwijsindex moeten bovendien de jongere en de ouder(s) geïnformeerd worden wat een drempel opwerpt. We stellen daarom voor te stoppen met de VIR, wat een jaarlijkse besparing oplevert van € 15.500.

Overlegtafel met zorgaanbieders
We starten een lokale overlegtafel met onze strategische jeugdzorgpartners: La Salle, Herlaerhof, 3O, Haans Kajo. Hierin wordt complexe casuïstiek gezamenlijk besproken en bij gecontracteerde aanbieders geplaatst waardoor er minder niet gecontracteerd maatwerk nodig zal zijn. Deze maatregel leidt tot verbetering van de dienstverlening en een verwachte besparing van € 50.000. Problemen worden sneller opgelost.

Minder crises door Erop Af Team
We vormen binnen Wegwijs een Erop Af Team met daarin experts op gebied van zorg, overlast en veiligheid. Dit team biedt ondersteuning aan medewerkers die deze casuïstiek lastig vinden. Het Erop Af Team kan deze complexe zaken effectiever afhandelen, waardoor escalatie voorkomen wordt. Ook ontstaat er bij andere consulenten meer ruimte om meer regulier werk op te pakken. De maatregel leidt tot betere dienstverlening door onze wijkteams en naar verwachting tot een reductie van de kosten van € 30.000.

Trainingshuizen voor jongvolwassenen naar beschermd wonen
In onze gemeente zijn twee trainingshuizen (2Live en ZABB) voor jongvolwassenen aanwezig met in totaal 12 plekken voor Wmo. Hiervan zijn 9 plekken in 2024 overgezet naar een voorziening voor beschermd wonen. Dit wordt regionaal gefinancierd en inwoners uit de hele regio kunnen er gebruik van maken. De resterende plekken zetten we nu ook om naar beschermd wonen met regionale financiering. Dit leidt tot een kostenbesparing van € 300.000 per jaar.

Inbesteding lichte ambulante hulpverlening jeugd en wmo
We breiden de ambulante hulpverlening door onze wijkteams voor jeugd en Wmo uit met 2 fte. Hierdoor kopen we minder hulpverlening en ondersteuning in bij onze gecontracteerde aanbieders. We kunnen de hulp effectief, sneller en dichtbij leveren, waardoor de tevredenheid bij onze inwoners ook zal toenemen. Per saldo verwachten we een financieel voordeel van € 5.000 per jaar.

Verplichten van WLZ-aanvraag bij begeleiding
Bij inwoners die zich bij ons melden voor een Wmo-voorziening (of een herindicatie) voor begeleiding bestaat soms het vermoeden dat zij in aanmerking kunnen komen voor een WLZ-indicatie. We gaan in deze situaties de mensen verplichten om hiervoor een aanvraag te doen. De aanvraag voor WLZ en Wmo lopen hierbij samen op. Pas na ontvangst van de WLZ-afwijzing kan de aanvraag om begeleiding beschikt worden en kan een langdurige beschikking worden afgegeven. Als de WLZ-aanvraag onredelijk lang duurt, wordt een kortdurende beschikking afgegeven. Een toekenning vanuit de WLZ betekent dat zorg vanuit de WLZ beter aansluit bij de behoeften van de inwoner dan de inzet vanuit de Wmo, ook al geeft dit soms een hogere eigen bijdrage voor de inwoner. Uiteraard blijven we in die gevallen waarin het nodig is, de ondersteuning (als overbrugging) bieden. Deze maatregel bespaart naar verwachting € 30.000 per jaar.

Deelmobiliteit inzetten en aanbieden cadeaubonnen individuele voorzieningen
We gaan meer inzetten op deelmobiliteit, in plaats van het verstrekken van individuele scootmobielen. Inwoners die behoefte hebben aan een scootmobiel, krijgen op een toegankelijke en flexibele manier de beschikking over een deel-scootmobiel; indien de omstandigheden dit toelaten. Met seniorenverenigingen doen we dit al enige tijd op kleinere schaal (met hoofdzakelijk rolstoelen) - er lopen al gesprekken om dit collectieve aanbod te verbreden. Inwoners die een “eigen” scootmobiel hebben maar deze mogelijk niet veel gebruiken zullen via een cadeaubonnenactie worden verleid om hun scootmobiel in te leveren en ook over te stappen naar deel-scootmobielen. We verwachten dat dit op termijn leidt tot een kostenbesparing van € 40.000.

Strengere spelregels voor woonvoorzieningen
Bij woonvoorzieningen in het kader van de Wmo kan het zowel om grote woningaanpassingen gaan, als om het plaatsen van kleinere woonvoorzieningen. We stellen een samenhangend pakket aan aanpassingen van de regelingen voor. Vanaf een bedrag van € 15.000 bij woningaanpassingen zetten we in principe in op het stimuleren van verhuizing naar een geschikte woning, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om toch aan te passen. Het uitgangspunt van de gemeente blijft altijd maatwerk en de menselijke maat. Ten tweede vorderen we de overwaarde bij woningaanpassingen terug, als de woning binnen 10 jaar wordt verkocht. Daarnaast verklaren we voorzieningen sneller als algemeen gebruikelijk, waardoor ze niet langer onder de Wmo-verstrekkingen vallen. Steeds meer zorgproducten zijn namelijk eenvoudig verkrijgbaar. Tenslotte wijzen we inwoners actief op bestaande leningen, zoals de blijverslening die hen kunnen helpen om langer thuis te blijven wonen. In combinatie met de hogere wettelijke eigen bijdrage die het rijk vanaf 2027 naar verwachting weer invoert, kan dit ertoe leiden dat mensen voorzieningen zelf bekostigen. Op termijn denken we dat dit tot € 75.000 minder uitgaven per jaar leidt.

Meer inzetten op groepsbegeleiding
We stellen een normenkader voor de indicatiestelling bij begeleiding op. Op basis van dit normenkader verwijzen we meer cliënten naar groepsbegeleiding in plaats van individuele begeleiding. Door het verbinden van mensen bij wie er behoefte is aan het leren nemen van besluiten en het onderhouden van sociale contacten, kan er een emancipatorisch effect (mensen bedenken zelf oplossingen) ontstaan. Dit verhoogt de zelfredzaamheid en weerbaarheid en verkleint langdurig de afhankelijkheid van hulpverlening. Bij een succesvolle uitrol nemen de kosten naar verwachting af met € 150.000, terwijl de cliënten meer zelfredzaam worden en bovendien meer deel gaan uitmaken van een netwerk.

Thema 6 Gezond Boxtel met breed onderwijs

Extra inzet op preventiemaatregelen Jeugd
Preventieve maatregelen helpen kinderen om gezond en veilig op te groeien. Door vroegtijdig preventie in te zetten kunnen problemen zoals schoolverzuim en depressie worden voorkomen of verminderd. Effectieve preventieve maatregelen kunnen tot een besparing leiden. Een samenhangend en doelgerichte preventieve aanpak vergroot de effectiviteit van de maatregelen en zorgt voor betere resultaten op de lange termijn. Hier wordt al een eerste start meegemaakt door preventie op te nemen als een leidend principe in de visie Sociaal Domein.

Het uitvoeringsprogramma, dat hieruit voortvloeit, is dus gestoeld op onder andere preventie en zorgt voor een samenhangende aanpak. Deze maatregel voorkomt (verergering van) problemen. Verkleint gezondheidsverschillen en zorgt voor het beheersen van de zorgkosten. Het versterken van de sociale- en pedagogische basis speelt hierin een grote rol. Bij het berekenen van de benodigde inzet en het te verwachten effect bij deze maatregel is gebruik gemaakt van ervaringscijfers uit andere gemeenten en onderzoeken. We investeren extra in 0,7 fte personeel en € 247.000 in het voorliggend veld. We verwachten hiermee op termijn circa € 850.000 te besparen op de kosten van jeugdzorg.

Financiële afwijkingen Sociaal Domein

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Sociale Kracht				
Autonome ontwikkeling/nieuw beleid				
• Wmo wegvallen van de onderuitputting	-150,0	-150,0	-150,0	-150,0
• Claim jeugdzorg P*Q en maatwerk e.d. (autonoom)	-1.800,0	-1.800,0	-1.800,0	-1.800,0
• Schuldhulpverlening	-92,0			
Maatregelenpakket				
• Extra inzetten op Voorzorgcirkels MGD	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
• Extra inzetten op Voorzorgcirkels	70,0	90,0	130,0	150,0
• Combinatietraject inburgering B1 en betaald werk MGD	-20,0	-10,0	-56,0	-56,0
• Combinatietraject inburgering B1 en betaald werk	55,0	110,0	112,0	112,0
• Vroege start inburgering in AZC	27,0	55,0	55,0	55,0
• Versterken vroegsignalering schulden MGD	-50,0	-50,0	-50,0	-10,0
• Versterken vroegsignalering schulden		40,0	60,0	60,0
• Verlagen Participatiebudget	100,0	100,0	100,0	100,0
• Stopzetten VIR	15,5	15,5	15,5	15,5
• Overlegtafel met zorgaanbieders	50,0	50,0	50,0	50,0
• Minder crises door Erop Af Team	30,0	30,0	30,0	30,0
• Trainingshuizen voor jongvolwassenen naar beschermd wonen	300,0	300,0	300,0	300,0
• Inbesteding lichte ambulante hulpverlening jeugd en wmo MGD	-194,0	-194,0	-194,0	-194,0
• Inbesteding lichte ambulante hulpverlening jeugd en wmo	199,0	199,0	199,0	199,0
• Verplichten van WLZ-aanvraag bij begeleiding	30,0	30,0	30,0	30,0
• Deelmobiliteit inzetten en aanbieden cadeaubonnen individuele voorzieningen	20,0	20,0	30,0	40,0
• Strengere spelregels rondom woningaanpassingen	25,0	38,0	58,0	75,0
• Meer inzetten op groepsbegeleiding	75,0	148,0	150,0	150,0
• Extra inzet op preventiemaatregelen Jeugd MGD	-78,0	-78,0	-78,0	-78,0
• Extra inzet op preventiemaatregelen Jeugd	253,0	353,0	453,0	603,0
Totaal Programma Sociale Kracht	**-1.184,5**	**-753,5**	**-605,5**	**-368,5**

Leefbare Ruimte

AUTONOME ONTWIKKELING/NIEUW BELEID

Thema 9 Verkeersveilig en bereikbaar Boxtel

Actualisatie nieuw beheerplan wegen
Op grond van het BBV zijn we verplicht om het beheerplan te actualiseren voor een periode van vier jaar. Door areaaluitbreiding en de huidige staat van wegen verwachten wij een stijging van de dotatie aan de voorziening. Wij stellen voor een jaarlijks bedrag beschikbaar te stellen van € 200.000.

Verhogen budget onderhoud wegen
Doordat de schade door wortelopdruk, mede door de leeftijd van de bomen, oploopt is structureel extra budget voor klein onderhoud nodig van € 100.000 per jaar.

Thema 10 Toekomstbestendig vastgoed

Verduurzaming vastgoed
De komende jaren staan we voor een grote verduurzamingsopgave van ons gemeentelijk vastgoed. Op basis van een (globale) berekening betekent dit voor het tijdvak tot en met 2029 een investering van ca. € 1.800.000 miljoen per jaar. Dit komt overeen met extra kapitaallasten van € 120.000 per jaar, zodat aan het eind van de planperiode de extra afschrijvingslasten € 360.000 bedragen. De energiebesparing die dit naar verwachting oplevert loopt in de planperiode op tot € 100.000. Wij stellen voor om deze bedragen in de meerjarenbegroting op te nemen.

Extra storting in reserve IHP
Het integraal huisvestingsplan (IHP) voorziet in de nabije toekomst in forse investeringen in onze scholen. Jaarlijks storten we al een bedrag in de reserve IHP. De vraag is of deze jaarlijkse stortingen toereikend zijn om alle investeringsuitgaven uit te kunnen dekken. Wij stellen daarom voor om in 2026 en 2027 incidenteel een extra storting in de reserve IHP te doen van respectievelijk € 1.000.000 en € 2.000.000.

Bijstelling jaarlijkse opbrengst anterieure overeenkomsten
We stellen voor om de opbrengst van anterieure overeenkomst structureel voor een bedrag van € 100.000 te verlagen omdat deze niet zijn te realiseren.

Begraafplaats
Voor het realiseren van een aantal voorzieningen op de begraafplaats (onder andere hekwerk, urnenmuur, strooiveld en watertappunt) nemen we structureel een bedrag mee aan kapitaallasten voor € 15.000 per jaar. Dit betreft een investering van maximaal € 140.000.

MAATREGELENPAKKET

Regulier werk

Verhogen leges
Inwoners en bedrijven betalen leges voor diensten die de gemeente levert. Leges zijn onder andere verschuldigd voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. De in rekening gebrachte leges mogen niet meer bedragen dan de werkelijk gemaakte kosten. Naar verwachting zijn de leges op dit moment niet kostendekkend en is er ruimte voor een gemiddelde verhoging van de leges van 10%. In maart 2026 start een kostendekkendheidsonderzoek. Vooruitlopend op de uitkomsten houden we in deze Kadernota rekening met 10% extra legesopbrengsten.

Thema 10 Toekomstbestendig vastgoed

Verlengen afschrijvingstermijn onderwijshuisvesting
We stellen voor om voor nieuw te realiseren scholen de afschrijvingstermijn te verlengen naar 50 jaar en daarmee meer in lijn te brengen met de technische levensduur van de gebouwen. Gevolg hiervan is dat de dotatie aan de reserve IHP vanaf 2029 € 260.000 lager kan zijn dan oorspronkelijk gepland, omdat er over een langere periode gespaard kan worden.

Financiële afwijkingen Leefbare Ruimte

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Leefbare Ruimte				
Autonome ontwikkeling/nieuw beleid				
• Reservering extra budget Wegenbeheerplan 2026-2030	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0
• Wortelopdruk in verharding (veroorzaakt schades)	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
• Verduurzaming vastgoed	25,0	-70,0	-165,0	-260,0
• Extra storting IHP	-1.000,0	-2.000,0		
• Bijstelling jaarlijkse opbrengst anterieure overeenkomsten	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
• Begraafplaatsen	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0
Maatregelenpakket				
• Verhogen leges	60,0	60,0	60,0	60,0
• Verlengen afschrijvingstermijn onderwijshuisvesting				260,0
Totaal Programma Leefbare Ruimte	**-1.330,0**	**-2.425,0**	**-520,0**	**-355,0**

Vitaal Ondernemen

AUTONOME ONTWIKKELING/NIEUW BELEID

Thema 12 Beleef veelzijdig bruisend en verbindend Boxtel

Toekomstige bouw sporthal

In 2024 is besloten tot verlenging van het contract met de eigenaar van sporthal De Braken tot 2028. We stellen voor om voor de eventuele bouw van een nieuwe sporthal vanaf 2029 jaarlijks een bedrag te reserveren van € 200.000, ter dekking van de kapitaallasten.

Renovatie/verbouwing De Burgakker 4 (bibliotheek)

In 2024 is gestart met de planvorming voor de transitie en doorontwikkeling van de functie van de bibliotheek. We presenteren dit plan in 2025 aan de raad. In het plan is naast de doorontwikkeling van de functie van de bibliotheek aandacht voor de verduurzaming van het pand en de stedenbouwkundige inpassing binnen de visie Boxtel binnen de Bruggen. We verwachten dat met de renovatie een investeringsbedrag gemoeid is van € 5.500.000. Dit leidt tot een jaarlijkse afschrijvingslast van € 275.000.

MAATREGELENPAKKET

Thema 11 Innovatief ondernemerschap

Reductie inspanningen verduurzaming bedrijventerreinen

Wij stellen voor om voor de verduurzaming van bedrijventerreinen jaarlijks € 40.000 minder ter beschikking te stellen vanuit de eigen middelen. Deze bezuiniging kan worden opgevangen door de inzet van CDOKE-middelen. Bovendien is hiervoor een provinciale subsidie aangevraagd.

Financiële afwijkingen Vitaal Ondernemen

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Vitaal Ondernemen					
Autonome ontwikkeling/nieuw beleid					
• Toekomstige bouw sporthal					-200,0
• Renovatie Bibliotheek		-275,0	-275,0	-275,0	-275,0
Maatregelenpakket					
• Reductie inspanningen verduurzaming bedrijventerreinen		40,0	40,0	40,0	40,0
Totaal Programma Vitaal Ondernemen	**0,0**	**-235,0**	**-235,0**	**-235,0**	**-435,0**

Meewerkend Bestuur

AUTONOME ONTWIKKELING/NIEUW BELEID

Regulier werk

Claim aanvullende rentelasten
Onze investeringsuitgaven gaan de komende jaren stijgen. De eerste jaren kunnen we deze nog betalen uit onze liquide middelen. We verwachten vanaf 2029 nieuwe leningen aan te moeten trekken. Dit resulteert in een extra rentelast van naar verwachting € 200.000 per jaar.

Tijdelijk boekhoudkundig voordeel projectmedewerkers MGD
In 2025 is door projectmedewerkers van MGD gestart met urenregistratie. Hierdoor is het mogelijk geworden om de kosten van medewerkers die aan investeringsprojecten werken te activeren op de balans. Hierdoor komen deze kosten geleidelijk (over de duur van de afschrijvingsperiode) ten laste van het jaarresultaat in plaats van in één keer. Voor de komende jaren leidt dit tot een financieel voordeel. Omdat de afschrijvingslasten in de loop der tijd toenemen is dit voordeel slechts tijdelijk. Overigens is de belangrijkste reden van urenregistratie dat de kosten van MGD zuiverder kunnen worden verdeeld over exploitatie en investeringen en over de twee deelnemende gemeenten.

Thema 14 Veilig Boxtel

Oplossing knelpunten Bibob en vergunningen
De in de 2e Bestuursrapportage van 2024 aangekondigde uitbreiding van formatie die nodig is om knelpunten bij het verlenen van vergunningen op te lossen en een goede toetsing te kunnen doen in het kader van de Wet Bibob, is per 1-4-2025 ingevuld. Voor 2025 is deze bekostigd uit het binnen MGD bestaande knelpuntenbudget. Voor 2026 en verder betekent dit een uitbreiding van de formatie met 0,45 fte. Op basis van schaal 9 resulteert dit in een bedrag van € 45.000.

MAATREGELENPAKKET

Regulier werk

Inzet ruimte plafond BTW Compensatiefonds
Gemeenten kunnen BTW terugvorderen via het BTW Compensatiefonds (BCF), dat jaarlijks een variërend plafond heeft. Bij onderuitputting wordt het verschil in het gemeentefonds gestort; bij overschrijding volgt een uitname. De afgelopen jaren was er sprake van onderuitputting, wat extra middelen opleverde.

Op basis van de laatste onderuitputting mogen gemeenten een structurele stelpost opnemen, maar provinciaal toezichthouders adviseren voorzichtigheid en limiteren dit op de laatst bekende afrekening. Wij stellen voor om 75% van de compensatie 2024 structureel op te nemen in de begroting 2026 en verder.

Inzet surplus Algemene Reserve
Vanaf 1 januari 2024 kan jaarlijks maximaal 10% van het surplus van de algemene reserve worden ingezet voor structurele lasten, mits de solvabiliteit minimaal 20% blijft. Het gebruik van de algemene reserve is alleen toegestaan als er voldoende eigen vermogen is en de risico's zijn afgedekt volgens de minimale norm van de gemeenteraad. In de meerjarenbegroting is inzet van deze 10% voorzien in 2029.

Wij stellen voor om de huidige bestaande egalisatiereserves Plattelandsvernieuwing, Sociaal domein, Duurzame ontwikkeling en reserve Anterieure overeenkomsten op te heffen en toe te voegen aan de Algemene reserve. Door het opheffen van deze reserves neemt de Algemene reserve toe, wat meer ruimte biedt voor dekking van structurele lasten. Bij structurele inzet zal de reserve jaarlijks afnemen en inzet is niet meer mogelijk bij onvoldoende weerstandscapaciteit of een solvabiliteit onder 20%. Het opheffen van egalisatiereserves brengt extra risico's met zich mee, wat goed budgetbeheer essentieel maakt.

Om vanaf 2026 van deze mogelijkheid gebruik te kunnen maken, stellen we voor om per direct het niet beklemde deel van onderstaande reserves aan de Algemene reserve toe te voegen. Hiermee heeft de Algemene reserve per 1 januari 2026 een hogere stand waardoor deze maatregel vanaf 2026 structureel kan worden ingezet.
Het gaat hierbij om de volgende mutaties in 2025:

Egalisatiereserve Plattelandsvernieuwing *)	567.800
Egalisatiereserve Sociaal domein **)	925.400
Egalisatiereserve Duurzame ontwikkeling **)	1.740.100
Reserve Anterieure overeenkomsten *)	747.000
Totaal	**3.980.300**

*) reserve wordt opgeheven per 31-12-2025 en nieuwe mutaties op deze reserve zijn per direct niet meer toegestaan.

**) reserve wordt opgeheven per 31-12-2027 nadat de begrote onttrekkingen in 2025, 2026 en 2027 zijn gerealiseerd; restant wordt nu ingezet en nieuwe mutaties op deze reserve zijn per direct niet meer toegestaan.

Thema 14 Veilig Boxtel

Schrappen budget aanpakken en niet wegkijken (ondermijning)
Binnen het Integrale veiligheidsbeleidsplan zijn vier strategische thema's benoemd waaronder het thema ondermijning. Dit thema had de 1e jaren extra aandacht nodig, vandaar dat er een (extra) budget voor is gereserveerd. We zien inmiddels dat de aanpak van ondermijning steeds meer regulier werk wordt. Daardoor verwachten wij dat dit (extra) budget van € 25.000 niet meer noodzakelijk is.

Schrappen bijdrage Basisteam De Meierij
Binnen het Integraal veiligheidsplan 2023-2026 zijn vier strategische thema's benoemd waaronder ondermijning, georganiseerde criminaliteit. In samenwerking met de vijf gemeenten binnen het Basisteam Meierij wordt uit de inwonersbijdrage (1 euro per inwoner) de inzet van de basisteam programmaleider Ondermijning en de coördinator BIM bekostigd. In 2026 wordt een nieuwe Integraal Veiligheidsplan (IVP) opgesteld waarbij het zeer aannemelijk is, dat de aanpak van ondermijning meer “going concern” wordt. Dit zou kunnen betekenen dat de gemeenten er voor kiezen om er minder capaciteit voor in te zetten. Deze discussie moet wel binnen de vijf gemeenten (Sint-Michielsgestel, Vught, Heusden en Meierijstad) en in de Basisteam Driehoek besproken en besloten worden.

Financiële afwijkingen Meewerkend Bestuur

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Meewerkend bestuur				
Autonome ontwikkeling/nieuw beleid				
• Claim aanvullende rentelasten				-200,0
• Tijdelijk boekhoudkundig voordeel Projectmedewerkers MGD	252,0	224,0	196,0	168,0
• Bibob medewerker MGD	-45,0	-46,4	-47,7	-49,2
Maatregelenpakket				
• Inzet ruimte plafond BTW Compensatiefonds	565,0	565,0	565,0	565,0
• Inzet surplus Algemene Reserve				793,0
• Schrappen budget aanpakken en niet wegkijken (ondermijning)	25,0	25,0	25,0	25,0
• Schrappen bijdrage Basisteam De Meierij		34,0	34,0	34,0
Totaal Programma Meewerkend bestuur	**797,0**	**801,6**	**772,3**	**1.335,8**

Kaders financiële uitgangspunten

In dit hoofdstuk gaan we in op de financiële uitgangspunten voor de nieuwe begrotingsperiode 2026-2029.

Ontwikkeling loonkosten

Bij het opstellen van de meerjarenraming hebben we ten aanzien van de loonkosten de volgende uitgangspunten gehanteerd: 2025: 3,75%, 2026 3,25% en vanaf 2027 jaarlijks 2,75%. Hierin is inbegrepen 0,25% in verband met jaarlijkse periodieken.

Inflatie (exploitatie)budgetten

De budgetten worden jaarlijks aangepast op basis van de verwachte ontwikkeling van de inflatie. De inschatting van de inflatie baseren we op het percentage zoals meegenomen in de septembercirculaire van het afgelopen jaar (‘netto materiële overheidsconsumptie’). Wij nemen deze geprognosticeerde inflatie over voor de eerste twee jaren (2025 en 2026). De opvolgende jaren baseren wij op het 20 jaar gemiddelde percentage (2%), waarmee wij stabiliteit ontwikkelen binnen onze financiën.

Inflatiecorrectie belastingen en tarieven

Net zoals voorgaande jaren hanteren we voor de inflatiecorrectie voor belastingen en tarieven een gewogen percentage. Deze bestaat uit 1/3 prijsmutatie budgetten en 2/3 voor overige ontwikkeling loonkosten.

Rente

De rente is in de tweede helft 2024 verder gedaald. Op het moment dat wij als overheidsorganisatie nu een lening aangaan betalen wij een rentepercentage voor korte financieringen van 5,00% en voor lange financieringen (20 jaar) van ongeveer 3,00%. Wij stellen hierdoor voor om het rentepercentage hierop bij te stellen.

Omslagrente kapitaallasten en grondexploitatie

De rekenrente die we als kapitaallasten toerekenen voor de gerealiseerde investeringen en grondexploitatie is gebaseerd op de werkelijke rentekosten en onze vermogenspositie. Het percentage voor de begroting 2026 en volgende jaren is gebaseerd op de realisatie 2024.

Samenvattend wordt voorgesteld de volgende financiële uitgangspunten te hanteren voor de aankomende begrotingsperiode:

Samenvattend	2025	2026	2027	2028	2029
Loonstijging	3,75%	3,25%	2,75%	2,75%	2,75%
Prijsstijging	2,70%	2,20%	2,00%	2,00%	2,00%
Inflatiecorrectie	2,90%	2,90%	2,50%	2,50%	2,50%
Rente:					
lange financiering	4,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
korte financiering	4,75%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
omslagrente kapitaallasten	0,79%	0,64%	0,64%	0,64%	0,64%

Samenvatting begrotingsmutaties

In het volgende overzicht gaan we in op de voorgestelde begrotingsmutaties waarbij de mutaties op het niveau van programma's zijn weergegeven. Deze begrotingsmutaties (autonoom/nieuw beleid en maatregelenpakket) zijn inhoudelijk in de voorgaande hoofdstukken toegelicht.

Totaal voorgestelde begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Duurzame Transformatie	0,0	0,0	0,0	0,0
Sociale Kracht	-1.184,5	-753,5	-605,5	-368,5
Leefbare Ruimte	-1.330,0	-2.425,0	-520,0	-355,0
Vitaal Ondernemen	-235,0	-235,0	-235,0	-435,0
Meewerkend bestuur	797,0	801,6	772,3	1.335,8
Totaal mutaties begrotingssaldo	**-1.952,5**	**-2.611,9**	**-588,2**	**177,3**

Ontwikkeling begrotingssaldo

Samenvattend is dit het begrotingsbeeld tot en met deze Kadernota. Het startpunt van het begrotingssaldo is het resultaat na verwerking van de mutaties Eerste bestuursrapportage 2025.

Ontwikkeling begrotingssaldo x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Begrotingssaldo na Eerste bestuursrapportage	**812,2**	**2.907,4**	**3.484,0**	**708,5**	**90,1**
Resultaat Kadernota 2026:					
- Autonome ontwikkeling		-1.800,0	-1.800,0	-1.800,0	-1.800,0
- Nieuw beleid		-1.700,0	-2.732,4	-856,7	-1.381,2
- Maatregelenpakket		1.547,5	1.920,5	2.068,5	3.358,5
Begrotingssaldo na Eerste bestuursrapportage en Kadernota	**812,2**	**954,9**	**872,1**	**120,3**	**267,4**
	overschot	overschot	overschot	overschot	overschot

Begrotingsmutaties op basis van programma's

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

- Resultaat voor bestemming: per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming.
- Resultaatbestemming: per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming.
- Resultaat na bestemming / Totaal resultaat: per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming, oftewel de mutatie van het vrij inzetbare begrotingssaldo. Dit bedrag is dan weer gelijk aan het totaal van de voorgestelde begrotingsmutaties.

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Baten voor resultaatbestemming:				
Duurzame Transformatie				
Sociale Kracht				
Leefbare Ruimte	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
Vitaal Ondernemen				
Meewerkend bestuur	565,0	565,0	565,0	565,0
Totaal baten voor resultaatbestemming	**525,0**	**525,0**	**525,0**	**525,0**
Lasten voor resultaatbestemming:				
Duurzame Transformatie				
Sociale Kracht	1.184,5	753,5	605,5	368,5
Leefbare Ruimte	290,0	385,0	480,0	545,0
Vitaal Ondernemen	235,0	235,0	235,0	435,0
Meewerkend bestuur	-232,0	-236,6	-207,3	22,2
Totaal lasten voor resultaatbestemming	**1.477,5**	**1.111,9**	**1.063,2**	**1.320,7**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**-952,5**	**-611,9**	**-588,2**	**-845,7**
Resultaatbestemming:				
Onttrekking aan reserves:				
Duurzame Transformatie				
Sociale Kracht				
Leefbare Ruimte				
Vitaal Ondernemen				
Meewerkend bestuur				793,0
Totaal onttrekking aan reserves	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**793,0**
Storting in reserves:				
Duurzame Transformatie				
Sociale Kracht				
Leefbare Ruimte	1.000,0	2.000,0		-230,0
Vitaal Ondernemen				
Meewerkend bestuur				
Totaal storting in reserves	**1.000,0**	**2.000,0**	**0,0**	**-230,0**
Saldo resultaatbestemming	**-1.000,0**	**-2.000,0**		**1.023,0**
RESULTAAT NA BESTEMMING (mutaties begrotingssaldo)	**-1.952,5**	**-2.611,9**	**-588,2**	**177,3**

Samenvattend leiden de voorgestelde mutaties tot het volgende gewijzigde begrotingsbeeld:

Begrotingsmutaties samengevat (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Begroting was:				
Totaal baten voor resultaatbestemming	119.096,9	121.842,1	120.531,9	122.786,7
Totaal lasten voor resultaatbestemming	118.037,6	119.212,9	119.912,6	122.314,9
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**1.059,3**	**2.629,2**	**619,3**	**471,8**
Totaal onttrekking aan reserves	2.298,6	1.425,3	1.039,7	918,8
Totaal storting in reserves	450,5	570,5	950,5	1.300,5
Saldo resultaatbestemming	**1.848,1**	**854,8**	**89,2**	**-381,7**
Begrotingssaldo was	**2.907,4**	**3.484,0**	**708,5**	**90,1**
na verwerking voorgestelde mutaties:				
Begroting wordt:				
Totaal baten voor resultaatbestemming	119.621,9	122.367,1	121.056,9	123.311,7
Totaal lasten voor resultaatbestemming	119.515,1	120.349,8	121.025,8	123.685,6
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**106,8**	**2.017,3**	**31,1**	**-373,9**
Totaal onttrekking aan reserves	2.298,6	1.425,3	1.039,7	1.711,8
Totaal storting in reserves	1.450,5	2.570,5	950,5	1.070,5
Saldo resultaatbestemming	**848,1**	**-1.145,2**	**89,2**	**641,3**
Begrotingssaldo wordt	**954,9**	**872,1**	**120,3**	**267,4**

Begrote reservemutaties

Met deze Kadernota wordt een aantal begrotingsmutaties voorgesteld op de ontwikkelingen van de reserves. Samengevat geeft dit het volgende beeld:

Mutaties reserves Kadernota 2026 (x € 1.000)	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Stortingen in reserves:					
Afromen saldi reserves ten gunste van Algemene reserve:					
- Plattelandsvernieuwing	568				
- Sociaal domein	925				
- Duurzame ontwikkeling	1.740				
- Anterieure overeenkomsten	747				
Verhogen afschrijvingstermijn onderwijshuisvesting					-230
Extra storting IHP		1.000	2.000		
Totaal stortingen in reserves	**3.980**	**1.000**	**2.000**		**-230**
Onttrekkingen aan reserves:					
Afromen saldo reserve Plattelandsvernieuwing	568				
Afromen saldo reserve Sociaal domein	925				
Afromen saldo reserve Duurzame ontwikkeling	1.740				
Afromen saldo reserve Anterieure overeenkomsten	747				
Inzet surplus Algemene Reserve					793
Totaal onttrekkingen aan reserves	**3.980**				**793**
Per saldo reservemutaties	**0**	**1.000**	**2.000**	**0**	**-1.023**

Deze mutaties zijn in voorgaande hoofdstukken toegelicht en hebben alle betrekking op de gemaakte keuzes in deze Kadernota.

Voor het verloop van de reserves inclusief deze mutaties wordt verwezen naar het in de Eerste bestuursrapportage opgenomen overzicht.

Nieuwe voorgenomen investeringen
In deze Kadernota stellen we de volgende nieuwe voorgenomen investeringen voor:

Mutaties Investeringen Kadernota 2026 (x € 1.000)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Verduurzaming vastgoed (2026 t/m 2029)	1.800	1.800	1.800	1.800
Renovatie bibliotheek	5.500			
Voorzieningen begraafplaats	140			
Totaal mutaties begrote investeringen	**7.440**	**1.800**	**1.800**	**1.800**

In voorgaande hoofdstukken zijn deze voorgestelde voorgenomen investeringen verder toegelicht.